

Libris
Glodeanu, Romeo

Studii: licențiat al Facultății de Drept, Universitatea din București (2000-2004); Institutul Național al Magistraturii, specializarea judecători (2004-2006); cursuri de masterat în cadrul Facultății de Drept, Universitatea din București (2014-2015).

Activitate profesională: în prezent, este judecător în cadrul Secției a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, Curtea de Apel București (din 2011).

Activitate științifică: mai multe publicații, dintre care amintim: *Luarea și darea de mită. Studiu de doctrină și jurisprudență*, Ed. Hamangiu, București, 2009; *Necompetența generală a instanțelor române. Hotărâre*, în RRDJ nr. 1/2012; *Unele considerații privind interdicțiile temporare de concediere*, în Dreptul nr. 4/2014; *Concedierile colective în lumina ultimelor tendințe jurisprudențiale. Interpretarea directivelor europene în context*, în RRDJ nr. 4/2015; *Aspecte practice privind procedura întrebării preliminare la Curtea de Justiție a Uniunii Europene*, în Dreptul nr. 10/2015.

Romeo Glodeanu

RĂSPUNDEREA PATRIMONIALĂ A SALARIAȚILOR ȘI ANGAJATORILOR

în jurisprudența Curții de Apel București
2013-2016

Universul Juridic

București

-2017-

Editat de **Universul Juridic SRL**.

Editura **Universul Juridic** este acreditată CNATDCU (lista A2) și este considerată editură cu prestigiu recunoscut.

Copyright © 2017, **Universul Juridic SRL**.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin **Universul Juridic SRL**.

Nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul scris al **Universul Juridic SRL**.

! Niciun exemplar din prezentul tiraj nu va fi comercializat fără ștampila și semnătura Editurii sau, după caz, a Autorului/Autorilor, aplicate pe interiorul ultimei coperte.

Respect pentru autorii noștri, respect pentru profesia aleasă!

Prezenta lucrare, în tot sau în parte, este purtătoare de drepturi de autor, aflate sub protecția Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Întrucât, în contemporaneitate, aceste drepturi sunt ignorate și încălcate într-o măsură alarmantă, în pofida sistemului valorilor și convențiilor sociale nescrise, a devenit necesară apărarea lor prin forța și sub sancțiunea legii.

UNIVERSUL JURIDIC SRL, titular al dreptului de autor asupra prezentei lucrări, precizează pentru cititorii săi:

- conform art. 140 din Legea nr. 8/1996, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă reproducerea, fără autorizarea sau consimțământul titularului drepturilor recunoscute de lege, a operelor purtătoare de drepturi de autor sau a produselor purtătoare de drepturi conexe;
- conform art. 14 din Legea nr. 8/1996, prin reproducere se înțelege realizarea, integrală sau parțială, a uneia ori a mai multor copii ale unei opere, direct sau indirect, temporar ori permanent, prin orice mijloc și sub orice formă, inclusiv realizarea oricărei înregistrări sonore sau audiovizuale a unei opere, precum și stocarea permanentă ori temporară a acestora cu mijloace electronice.

Editura își rezervă dreptul de a acționa, prin mijloace legale și prin implicarea autorităților competente, în vederea protejării drepturilor patrimoniale de autor al căror deținător este în baza contractelor de editare.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GLODEANU, ROMEO

Răspunderea patrimonială a salariaților și angajatorilor în jurisprudența Curții de Apel București 2013-2016 / Romeo Glodeanu. -

București : Universul

Juridic, 2017

ISBN 978-606-39-0040-2

34

Redactor: Alexandra Ionescu
Tehnoredactor: Tania Militaru

Redacție:
tel.: 0732.320.666
e-mail: redactie@universuljuridic.ro

Distribuție:
tel.: 021.314.93.15
fax: 021.314.93.16
e-mail: distributie@universuljuridic.ro

editurauniversuljuridic.ro

Universul Juridic
editura universuljuridic.ro

Portal:
tel.: 0725.683.560
e-mail: portal@universuljuridic.ro
universuljuridic.ro

ujmagro
editura ujmagro.ro

Librăria UJmag:
tel.: 0733.673.555; 021.312.22.21
e-mail: comenzi@ujmag.ro
ujmag.ro

CUPRINS

CAPITOLUL I

CONDIȚIILE RĂSPUNDERII PATRIMONIALE A ANGAJATORILOR..... 13

Obligația angajatorului de a răspunde patrimonial față de salariatul său în ipoteza producerii unui accident de muncă. Înlăturarea acestei forme de răspundere patrimonială atunci când condițiile de existență a acestei forme speciale de răspundere nu sunt întrunite 13

Răspunderea patrimonială a angajatorului pentru situația neachitării contribuțiilor sociale aferente drepturilor salariale cuvenite salariatului, împrejurare ce a condus la stabilirea unor drepturi de asigurări sociale, respectiv pensie pentru limită de vârstă, într-un cuantum diminuat 19

Condițiile de angajare a răspunderii patrimoniale a angajatorului pentru neîndeplinirea obligațiilor derivând din raportul de muncă. Relevanța faptelor proprii ale salariatului ce au interferat în procesul de apariție a prejudiciului material 26

CAPITOLUL II

RĂSPUNDEREA PATRIMONIALĂ A SALARIATULUI..... 41

Răspunderea patrimonială a salariatului derivând din modalitatea defectuoasă de îndeplinire a atribuțiilor sale pe linie de cercetare disciplinară. Posibilitatea angajatorului de regres împotriva salariatului care, în calitatea sa de președinte al unității, a dispus concedierea disciplinară a unui salariat fără respectarea condiționalităților prescrise de Codul muncii 41

Răspundere patrimonială a salariatului decurgând din îndeplinirea defectuoasă a atribuțiilor consemnate în fișa postului său. Relevanța ordinului șefului ierarhic superior 52

Posibilitatea inserării unei clauze penale în contractul individual de muncă. Conținutul acestora și relaționarea normativă cu

dispozițiile art. 38 din Codul muncii ce se opune acelor clauze contractuale prin care salariații renunță la drepturi ce le sunt recunoscute legislativ sau convențional.....	59
Completarea dispozițiilor Codului muncii cu cele ale Codului civil sub aspectul modalităților de punere în întârziere a salariatului vinovat de producerea unui prejudiciu. Diferențele dintre răspunderea civilă contractuală și răspunderea civilă delictuală.....	66
Producerea faptului prejudiciabil imputat salariatului într-un moment în care acesta nu se afla în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Relevanța prevederilor din contractul individual de muncă sub aspectul sarcinilor de serviciu ale salariatului	73
Gestionar de fapt. Modalitatea de constatare a prejudiciului, în condițiile existenței mai multor astfel de gestionari. Relevanța probatorie a angajamentului de plată prin care acest gestionar își asumă răspunderea pentru întregul prejudiciu	81
Clauză de mobilitate stipulată în contractul individual de muncă. Posibilitatea cumulului sumelor datorate în baza clauzei de mobilitate cu decontarea cheltuielilor de transport, cazare și diurnă pentru salariat. Incidența instituțiilor juridice ale plății lucrului nedatorat și îmbogățirii fără justă cauză	92
Clauză penală inserată în actul adițional la contractul individual de muncă ce obligă salariatul la restituirea cheltuielilor ocazionate de pregătirea sa profesională în ipoteza denunțării unilaterale a contractului individual de muncă mai înaintea unui termen prestabilit. Nulitatea clauzei pentru încălcarea unui drept fundamental al salariatului	102
Acord încheiat între salariați și angajator pentru stingere diferend de natură patrimonială. Nulitatea acestuia pentru încălcarea reglementărilor specifice legislației muncii	109
Cheltuieli efectuate cu pregătirea profesională a salariaților. Necesitatea dovedirii acestora în condițiile dreptului comun. Nulitatea clauzei denumite „recunoaștere de datorie”	119

Limitele libertății contractuale în materia dreptului relațiilor de muncă. Nulitatea acelor clauze contractuale ce tind a agrava răspunderea patrimonială a salariatului vinovat de producerea unui prejudiciu angajatorului său	126
Responsabilitatea ce revine salariatului, conducător auto, pentru încălcarea normelor legale referitoare la timpii de condus și de odihnă prevăzuți în cadrul Regulamentului (CE) nr. 561/2006 al Parlamentului și al Consiliului. Neînălțurarea acestei responsabilități de o eventuală omisiune a angajatorului	132
Raportarea daunelor produse în patrimoniul angajatorului la atribuțiunile concrete ale salariatului astfel cum au fost stabilite în fișa postului. Delimitarea obligațiilor de diligență de cele de rezultat	140
Riscul normal al serviciului în cazul unui conducător auto profesionist. Examinarea atribuțiilor din fișa postului și a normelor legale incidente. Impactul neîndeplinirii anumitor opțiuni legale ale angajatorului.....	146
Cheltuieli efectuate cu formarea profesională a salariaților. Posibilitatea de recuperare a acestora de către angajator în ipoteza nerespectării de către salariat a condițiilor inserate în actul adițional	153
CAPITOLUL III	
CAUZE EXONERATOARE DE RĂSPUNDERE	161
Forța majoră sau cauza neprevăzută care nu putea fi înlăturată. Imposibilitatea reținerii acestor cauze exonatoare de răspundere patrimonială atunci când au ca temei fapta însăși a salariatului	161
Neîntrunirea elementelor cumulative ale răspunderii civile patrimoniale în condițiile în care peste fapta sau faptele ce pot fi imputate salariatului se suprapune fapta angajatorului însuși.....	171

Neîndeplinirea de către salariat a anumitor obligații inserate în fișa postului său. Modalitatea de repercutare a acestora asupra răspunderii sale patrimoniale. Lipsa dovezilor privind legătura de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciul produs angajatorului	182
Raportarea faptei ce i se impută salariatului la atribuțiile inserate în fișa postului acestuia. Neîntrunirea condițiilor răspunderii patrimoniale în ipoteza inexistenței legăturii de cauzalitate între fapta salariatului și prejudiciul produs angajatorului	190
Riscul normal al serviciului în cazul conducătorului auto profesionist. Relevanța probatorie a actului adițional încheiat între părțile raportului juridic de muncă prin care salariatul își asuma gestiunea de fapt a carburantului autovehiculului pe care își desfășura activitatea. Admisibilitate	204
CAPITOLUL IV	
RĂSPUNDEREA CIVILĂ CONJUNCTĂ/SOLIDARĂ.....	212
Noțiunea de solidaritate a angajaților în producerea pagubei ce le este imputată de angajator. Consecințele juridice ale neîndreptării demersului judiciar pentru recuperarea pagubei produse angajatorului către toți salariații ce pot fi considerați vinovați de producerea acesteia	212
Raporturi de serviciu grefate pe contractul de mandat. Inexistența răspunderii civile patrimoniale conform Codului muncii. Neîntrunirea cazului de răspundere conjunctă în ipoteza îndreptării acțiunii doar către o parte dintre salariații răspunzători de producerea pagubei	222
Răspundere patrimonială conjunctă a mai multor salariați. Inexistența acestei forme de răspundere atunci când angajatorul însuși girează acțiunile întreprinse de salariat	229
Pagubă materială produsă patrimoniului angajatorului prin fapta concurentă a mai multor salariați. Nelegalitatea imputării	

pagubei totale tuturor salariaților considerați a fi implicați în producerea acesteia	241
CAPITOLUL V	
NOȚIUNEA ȘI CONDIȚIILE PLĂȚII NEDATORATE.....	246
Instituția juridică a plății nedatorate și efectele acesteia în situația în care salariatul de la care se pretinde restituirea unor sume bănești a prestat angajatorului său muncă pentru acestea	246
Preexistența unei hotărâri judecătorești în baza căreia angajatorul a efectuat plata unor drepturi salariale către angajat. Inexistența instituției juridice a plății lucrului nedatorat.....	251
Plata drepturilor salariale prevăzute în contractul colectiv de muncă ca urmare a negocierii părților. Inexistența instituției juridice a plății nedatorate în sensul Codului civil.....	257
Plata nedatorată ca temei al acțiunii îndreptate împotriva angajatului pentru restituirea sumelor de bani încasate nelegal. Interpretarea acestei noțiuni în contextul unităților de implementare a proiectelor cu finanțare europeană	266
Neîndeplinirea condițiilor plății nedatorate către salariat în ipoteza în care înseși organele de conducere ale societății angajatoare au dispus efectuarea plății sumelor bănești a căror restituire se solicită în procedura judiciară.....	273
Predarea bunurilor deținute de salariat la sfârșitul contractului individual de muncă. Principiul executării în natură a obligațiilor, iar nu prin echivalent	282
Dovada mandatului acordat de angajator pentru achiziționare de bunuri mobile în numele său. Drept de retenție. Imposibilitatea invocării acestuia în relațiile de muncă	288
Obligația salariatului de restituire a sumelor recepționate de la societatea angajatoare în ipoteza în care nu se conformează obligațiilor din fișa postului sau din contractul individual de muncă.	

Lipsa de temei juridic a obligării salariatului la restituirea unor sume de bani cheltuite suplimentar ca urmare a lipsei de diligență a angajatorului însuși296

CAPITOLUL VI

SARCINA PROBEI310

Procedura de constatare a pagubei produse cocontractantului angajatorului. Incidența dispozițiilor Convenției privitoare la contractul de transport internațional de mărfuri pe șosele.....310

Răspundere patrimonială salariat în calitate de gestionar de fapt. Neîntrunirea condițiilor acestei forme de răspundere în situația lipsei faptei ilicite.....319

Răspundere patrimonială salariat. Prejudiciul ca element esențial al reținerii acestei forme speciale de răspundere. Semnificația juridică a constatării acestuia după mai multe luni de la concedierea salariatului327

Noțiunea de pagubă materială produsă angajatorului din vina salariatului. Modalitatea concretă de constatare a pagubei. Impactul probator al normelor legale incidente în materia constatării prejudiciului.....337

Răspundere patrimonială a personalului Ocolului Silvic. Neîndeplinirea condițiilor cumulative ale răspunderii patrimoniale derivând, pe de o parte, din modalitatea de formulare a obiectului acțiunii civile promovate împotriva acestui personal, iar, pe de altă parte, din modalitatea de inventariere a patrimoniului din a cărui lipsă se impută salariatului345

Sarcina probei în scopul dovedirii vinovăției salariatului căruia i se impută prejudiciul reclamat. Inversarea acesteia atunci când angajatorul prezintă date factuale de natură a transfera către salariat sarcina lipsei sale de vinovăție.....362

CAPITOLUL VII

ASPECTE PROCEDURALE. PRESCRIPTIA375

Momentul constatării pagubei și cel responsabil de producerea acesteia. Impactul, sub aspectul începerii curgerii termenului de prescripție extinctivă, al demersurilor penale efectuate de angajator împotriva salariaților considerați culpabili de prejudiciul produs375

Constatarea prejudiciului produs în patrimoniul angajatorului prin plăți nelegale dispuse către salariat. Momentul de la care curge termenul de prescripție extinctivă pentru recuperarea pe cale judiciară a pagubei produse386

Momentul nașterii dreptului la acțiune în ipoteza răspunderii patrimoniale a salariaților față de angajator. Neinfluențarea acestui moment de eventualele contestații administrative sau judiciare introduse de angajator în scopul înlăturării sau diminuării sarcinii prejudiciului asupra propriului patrimoniu392

Respect pentru oameni și cărți

Capitolul I CONDIȚIILE RĂSPUNDERII PATRIMONIALE A ANGAJATORILOR

Obligația angajatorului de a răspunde patrimonial față de salariatul său în ipoteza producerii unui accident de muncă. Înlăturarea acestei forme de răspundere patrimonială atunci când condițiile de existență a acestei forme speciale de răspundere nu sunt întrunite

Codul muncii, art. 253 alin. (1);

Legea nr. 319/2006, art. 44

În acord cu mențiunile art. 44 din Legea nr. 319/2006, angajatorii răspund patrimonial, potrivit legii civile, pentru prejudiciile cauzate victimelor accidentelor de muncă sau bolilor profesionale, în măsura în care daunele nu sunt acoperite integral prin prestațiile asigurărilor sociale de stat.

Obligația angajatorului de a despăgubi material și moral victimele accidentelor de muncă este subsumată condiționalităților edictate de art. 13 din legea-cadru în materie, Legea nr. 319/2006, ce privesc obligațiile necesar a fi îndeplinite de către angajator. În situația în care, precum în speță, angajatorului nu îi pot fi imputate nereguli derivând din neîndeplinirea obligațiilor pe care legea însăși le stabilește în sarcina sa, răspunderea sa patrimonială nu poate fi stabilită.

 Curtea de Apel București, Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, decizia civilă nr. 5054 din 14 decembrie 2015

Deliberând asupra cererii de apel de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București, Secția a VIII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, sub nr. 18786/3/2014, reclamantul R.M.I. a chemat în judecată pârâta SC R.B.S. SA, solicitând instanței pronunțarea unei hotărâri prin care să fie obligată pârâta la plata unor măsuri compensatorii, despăgubiri materiale în cuantum de câte 1.500 lei/lună și daune morale de 100.000 euro.

La data de 24 noiembrie 2014, reclamantul și-a precizat cererea în sensul că a majorat pretențiile solicitate la suma de 250.000 euro.

Prin sentința civilă nr. 2258 din 11 martie 2015, Tribunalul București a admis excepția de necompetență teritorială și a dispus declinarea cauzei spre competență soluționare în favoarea Tribunalului Ilfov.

Pe rolul Tribunalului Ilfov – Secția civilă, cauza a fost înregistrată sub nr. 775/93/2015. Prin sentința civilă nr. 2039 din data de 15 iulie 2015, Tribunalul Ilfov – Secția civilă a respins acțiunea formulată de reclamantul R.M.I., în contradictoriu cu pârâta SC R.B.S. SA, ca nefondată.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de fond a reținut următoarea situație de fapt și de drept:

Reclamantul a fost salariatul pârâtei în funcția de manipulant mărfuri, începând cu data de 26 aprilie 2010, în baza contractului de muncă 6374/IVB din 10 mai 2010, cu durată determinată, prelungit prin acte adiționale (fila 67 dosar 18786/3/2014 atașat).

În urma unui eveniment petrecut în perioada 4-5 iulie 2013, reclamantul a suferit un accident de muncă, constatat ca atare prin procesul-verbal de cercetare de la 6 februarie 2014 (fila 306-312 dosar 18786/3/2014 atașat), urmat de intervenție chirurgicală, cu diagnosticul hernie de disc L4-L5 (fila 214 dosar 18786/3/2014 atașat).

Ca urmare a pierderii parțiale a capacității de muncă, reclamantul beneficiază, începând cu data de 8 aprilie 2014, de pensie de invaliditate (fila 60-61 dosar fond). Reclamantul și-a întemeiat cererea de obligare a pârâtei la plata de despăgubiri pentru pierderea capacității de muncă, întemeiat pe dispozițiile Codului civil privind răspunderea civilă delictuală, susținând faptul că angajatorul nu și-a îndeplinit obligația de a efectua

protecția muncii și de a-l instrui pe salariat cu privire la activitatea pe care urma să o execute.

În drept, Tribunalul a reținut dispozițiile art. 44 din Legea nr. 319/2006, potrivit căroră: „Angajatorii răspund patrimonial, potrivit legii civile, pentru prejudiciile cauzate victimelor accidentelor de muncă sau bolilor profesionale, în măsura în care daunele nu sunt acoperite integral prin prestațiile asigurărilor sociale de stat”. Răspunderea patrimonială, potrivit textului de lege sus-citat, este una civilă delictuală, fundamentată pe neîndeplinirea de către angajator a obligațiilor ce îi revin în domeniul protecției muncii. Pentru a exista răspunderea patrimonială a angajatorului în condițiile art. 44 din Legea nr. 319/2009, se impun, așadar, a fi îndeplinite condițiile generale de atragere a răspunderii civile delictuale privind fapta ilicită, prejudiciul și legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciul cauzat.

Analizând îndeplinirea acestor condiții în cauză, Tribunalul a reținut că, în ceea ce privește fapta ilicită, aceasta trebuie să constea în neîndeplinirea de către angajator a obligațiilor ce-i revin pe tărâmul protecției muncii.

Sub acest aspect, Tribunalul a reținut că, potrivit dispozițiilor Legii nr. 319/2006, cercetarea accidentului de muncă este obligatorie, iar potrivit art. 117 alin. (1) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 319/2006, „în situația în care angajatorul, lucrătorii implicați, victimele sau familiile acestora nu sunt de acord cu concluziile stabilite în procesul-verbal de cercetare a evenimentului, pot sesiza, în scris, Inspekția Muncii, în termen de 30 de zile calendaristice de la data primirii procesului-verbal. (2) Dacă în urma analizei se constată că trebuie refăcută cercetarea, Inspekția Muncii dispune completarea dosarului de cercetare și/sau întocmirea unui nou proces-verbal de cercetare care îl va înlocui pe cel existent”.

În cauză, Tribunalul a reținut că cercetarea accidentului de muncă s-a finalizat prin procesul-verbal din 6.02.2014 (fila 306-312 dosar atașat), proces-verbal avizat de ITM București la 7.02.2014 (fila 8 dosar atașat) și necontestat de reclamant.

Din analiza procesului-verbal de cercetare întocmit, Tribunalul a reținut că din cuprinsul acestuia reiese că vinovat de producerea accidentului de muncă este reclamantul R.M.I., care, nerespectând dispozițiile art. 23

alin. (1) lit. e) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, nu a informat angajatorul despre afecțiunile preexistente de care suferă.

De asemenea, din cuprinsul raportului de expertiză medico-legală efectuat (fila 404-405 dosar atașat), Tribunalul a reținut că în concluziile acestuia se precizează faptul că „examenul histopatologic efectuat pe piesa operatorie a pus în evidență «cartilaj discal cu modificări degenerative avansate», ceea ce atestă faptul că patologia vertebrală (hernie de disc) era veche, preexistentă datei de 5 iulie 2013”.

De asemenea, din cuprinsul Ordonanței de clasare din 6 noiembrie 2014 date în dosarul 5051/P/2013, Tribunalul a reținut că în urma cercetărilor efectuate de organele de urmărire penală a rezultat că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunilor de neluare și nerespectare a măsurilor legale de sănătate și securitate în muncă de către angajator. Suplimentar, Tribunalul a reținut, din analiza actelor aflate la dispoziția sa, că pârâta și-a respectat obligația de instruire a salariatului cu privire la securitatea și sănătatea în muncă și a asigurat acestuia echipamentul de lucru necesar, precum și controalele periodice de medicină a muncii.

În aceste condiții, reținând că nu se poate stabili o legătură clară între afecțiunea ce a necesitat intervenția chirurgicală și evenimentul produs la 5 iulie 2013 și că în sarcina pârâtei nu se poate reține, pentru considerentele expuse, săvârșirea niciunei fapte ilicite, Tribunalul a apreciat acțiunea ca nefondată și a respins-o.

În termen legal, împotriva acestei sentințe a formulat cerere de apel motivată apelantul M.I., criticând-o ca fiind netemeinică și nelegală pentru următoarele motive:

Învederează apelantul că a suferit în anul 2013 o intervenție chirurgicală pentru hernie de disc L4-L5 paramediană. Învederează că acest accident s-a petrecut din culpa angajatorului, care nu i-a făcut protecția muncii și nu i-a pus la dispoziție echipament corespunzător pentru protecție. La data accidentului a fost repartizat de la Secția de Nemetalice condusă de ing. B.F., ca urmare a unor lucrări de mentenanță pentru testarea unui utilaj pentru extragerea sârmei din anvelope.

Aduce la cunoștință că activitatea pe care o desfășura până la acea dată era de manipulant mărfuri, în concret ocupându-se cu sortatul

deșeurilor din carton și plastic. Greutatea anvelopei pe care a fost nevoit să o ridice și cu care nu era obișnuit i-a provocat accidentul de muncă din cauza căruia a fost pensionat pentru invaliditate, prin decizia nr. 148754 din 23 aprilie 2014, cu o pensie de 435 lei/lună.

Indică faptul că există o legătură clară între afecțiunea ce a necesitat intervenția chirurgicală și accidentul de muncă din 5 iulie 2013, precizând că pentru acel tip de activitate, care necesita un efort fizic suplimentar prin ridicarea de greutate de aproximativ 50-60 kg, nu era specializat, nu figura în fișa postului său o astfel de activitate, el fiind angajat pentru sortarea deșeurilor menajere ușoare, peturi de plastic, cartoane.

Analizând întregul material probator administrat în cauză, prin prisma criticilor formulate în cererea de apel, Curtea constată că apelul este nefondat.

Prima instanță a realizat o aplicare corectă a legii, considerentele de fapt și de drept ce au stat la baza soluției pronunțate fiind pertinente, astfel că în cele ce urmează vor fi făcute numai anumite precizări, Curtea însușindu-și constatările instanței de fond.

Într-adevăr, în baza art. 44 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, angajatorii răspund patrimonial, potrivit legii civile, pentru prejudiciile cauzate victimelor accidentelor de muncă sau bolilor profesionale, în măsura în care daunele nu sunt acoperite integral prin prestațiile asigurărilor sociale de stat.

Prin urmare, răspunderea patrimonială a angajatorului presupune neîndeplinirea obligațiilor ce îi revin în domeniul protecției muncii, condițiile generale de atragere a răspunderii civile delictuale vizând fapta ilicită, prejudiciul și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu.

În cauză, așa cum a constatat și prima instanță, nu se poate stabili o legătură clară între afecțiunea ce a necesitat intervenția chirurgicală și evenimentul produs la 5 iulie 2013, prin urmare nici săvârșirea de intimată-pârâtă a unei fapte ilicite.

Astfel, procesul-verbal din 6 februarie 2014, de cercetare a accidentului de muncă, avizat de ITM București și necontestat de apelantul-reclamant, indică drept vinovat de producerea accidentului de muncă tocmai pe apelantul-reclamant care nu a respectat prevederile art. 23 alin. (1) lit. e)

din Legea nr. 319/2006 și nu a informat angajatorul despre afecțiunile preexistente de care suferea. Raportul de expertiză medico-legală concluzionează că „examenul histopatologic efectuat pe piesa operatorie a pus în evidență cartilaj discal cu modificări degenerative avansate”, hernia de disc fiind preexistentă datei de 5 iulie 2013. Totodată, apelantului i s-a pus diagnosticul „lumbago” la 24 ianuarie 2004 (fila 41 dosar apel), respectiv „discopatie lombară/lumbago acut de efort” la 22 iunie 2004 (fila 42 dosar apel). Adresa Clinicii de Medicina Muncii R. din care reiese faptul că apelantul era apt din punct de vedere medical în momentul începerii activității la SC R.S. SA nu poate fi luată în considerare, aceeași clinică, prin adresa nr. 227 din 25 noiembrie 2015, recunoscând că apelantul nu a informat-o despre afecțiunile neurologice „discopatie lombară/lumbago” (filele 122 dosar apel).

Aceste date se coroborează cu ordonanța de clasare din 6 noiembrie 2014 (dosar nr. 5051/P/2013), prin care Parchetul a reținut că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunilor de neluare și nerespectare a măsurilor legale de sănătate și securitate în muncă de către angajator.

De asemenea, din înscrisurile depuse (filele 313-315 dosar fond) rezultă că intimata-pârâtă și-a respectat obligația de instruire a salariatului cu privire la securitatea și sănătatea în muncă și a asigurat acestuia echipamentul de protecție. Apelantul a fost instruit conform Legii nr. 319/2006 la angajare (26 aprilie 2010), respectiv la reluarea activității (8 aprilie 2013) și apoi periodic (mai-iunie 2013), după revenirea din concediul pentru creșterea copilului. Prin fișa postului, semnată (filele 84-86 dosar fond), apelantul a consimțit să-și însușească temeinic cunoștințele de exploatare, dacă este repartizat să deservească o instalație de presare sau tăiere, precum și să-și informeze șeful ierarhic (în cauză B.F.) despre orice aspect care ar putea periclita desfășurarea muncii. Apelantul-reclamant a primit echipament individual de protecție (salopetă, bocanci, costum vătuit etc.), menționat în fișele de magazie, inclusiv pârghie pentru manipulare anvelope auto.

Prin urmare, în baza art. 480 din Codul de procedură civilă, Curtea va respinge apelul ca nefondat.

Răspunderea patrimonială a angajatorului pentru situația neachitării contribuțiilor sociale aferente drepturilor salariale cuvenite salariatului, împrejurare ce a condus la stabilirea unor drepturi de asigurări sociale, respectiv pensie pentru limită de vârstă, într-un quantum diminuat

Codul muncii, art. 40 alin. (2) lit. c), art. 253 alin. (1)

Una dintre obligațiile principale ale angajatorilor constă în acordarea către salariați, pe lângă toate drepturile inserate în contractul individual sau colectiv de muncă, și a acelor drepturi ce decurg din lege. Pentru ipoteza în care angajatorul nu își execută această obligație, răspunderea sa patrimonială poate fi antrenată în condițiile art. 253 alin. (1) din Codul muncii, ce are în vedere, printre altele, ipoteza unui prejudiciu material sau moral suferit de salariat în legătură cu serviciul.

Noțiunea de prejudiciu suferit în legătură cu serviciul este una cu un conținut larg, incluzând și acele obligații ale angajatorului în cadrul raporturilor juridice fiscale cu statul derivate din raportul de muncă al salariatului prejudiciat.

Curtea de Apel București, Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, decizia civilă nr. 1628 din 12 mai 2015

Prin sentința civilă nr. 80 din 22 ianuarie 2015, pronunțată în dosarul nr. 1852/87/2014, Tribunalul Teleorman – Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal – complet specializat pentru conflicte de muncă și asigurări sociale a admis, în parte, acțiunea formulată de reclamantul F.I., în contradictoriu cu pârâtul Spitalul PNF

Roșiorii de Vede; a obligat pârâtul să plătească reclamantului suma de 4.257 lei, reprezentând prejudiciul nerealizat; a respins pretențiile aferente perioadei 13 decembrie 2010-4 iunie 2011 ca fiind prescrise și pretențiile aferente perioadei 1 martie 2014-8 aprilie 2014 ca nefondate; a obligat pârâta să plătească reclamantului suma de 713 lei, reprezentând cheltuieli de judecată.

Pentru a pronunța această sentință, prima instanță a reținut, în esență, următoarea situație de fapt și de drept:

Prin sentința civilă nr. 2637 din 8 septembrie 2010, pronunțată de Tribunalul Teleorman în dosarul nr. 2479/87/2010, a fost admisă excepția prescripției dreptului de aplicare a sancțiunii invocată de reclamantul F.I., a fost anulată decizia nr. 163 din 13 aprilie 2010 emisă de pârâtul Spitalul de PNF Roșiorii de Vede, s-a dispus reintegrarea reclamantului în funcția și postul deținut anterior emiterii deciziei, cu obligarea pârâtului la plata unei despăgubiri egale cu drepturile salariale indexate, majorate și reactualizate și cu celelalte drepturi de la data emiterii deciziei până la reintegrarea efectivă.

Reclamantul a solicitat punerea în executare a sentinței civile nr. 2637 din 8 septembrie 2010, iar pârâtul a emis decizia nr. 31 din 31 martie 2011, prin care a dispus reintegrarea reclamantului în funcția de administrator, începând cu data de 1 aprilie 2011 și acordarea drepturilor salariale indexate, majorate și reactualizate și a celorlalte drepturi de la data desfacerii contractului de muncă, adică 14 aprilie 2010, până la reintegrarea efectivă, adică 1 aprilie 2011.

Prin decizia nr. 214025 din 13 decembrie 2010 privind acordarea pensiei pentru munca depusă și limită de vârstă, emisă de Casa Județeană de Pensii Teleorman, a fost admisă cererea de pensionare formulată de reclamant, dreptul de pensie al acestuia fiind stabilit începând cu data de 3 noiembrie 2010 la un quantum al pensiei de 968 lei. Din buletinul de calcul al pensiei, reclamantul a observat că perioada 14 aprilie 2010-1 aprilie 2011 nu a fost utilizată la calculul pensiei.

În urma demersurilor efectuate de reclamant, pârâtul, prin adresele nr. 3862 din 2 august 2011 și nr. 3516 din 17 august 2012, i-a comunicat

că a plătit despăgubirile egale cu drepturile salariale cuvenite, dar această despăgubire nu obligă unitatea să vireze contribuții la bugetul asigurărilor de pensii, întrucât nu a prestat activitate în perioada pentru care a primit despăgubirea salarială.

Prin sentința civilă nr. 692 din 19 februarie 2013, rămasă definitivă, pârâtul a fost obligat să-și îndeplinească obligația de plată a contribuției de asigurări sociale aferente perioadei 14 aprilie 2010-1 aprilie 2011, instanța reținând că pârâtul, atunci când a plătit reclamantului drepturile salariale conform sentinței civile nr. 2637 din 8 septembrie 2010, trebuia să rețină și să vireze contribuțiile sociale obligatorii datorate atât de angajat, cât și de angajator, respectiv contribuția individuală de asigurări sociale și contribuția datorată de angajator la bugetul asigurărilor sociale de stat, contribuția individuală de asigurări sociale de sănătate și contribuția datorată de angajator la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, contribuția pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate datorată de angajator la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, contribuția individuală la bugetul asigurărilor pentru șomaj și contribuția datorată de angajator la bugetul asigurărilor pentru șomaj, contribuția de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale datorată de angajator la bugetul asigurărilor sociale de stat și contribuția la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale, datorată de persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajator potrivit Legii nr. 200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, cu completările și modificările ulterioare.

După rămânerea definitivă a sentinței civile nr. 692 din 19 februarie 2013 a Tribunalului Teleorman, reclamantul a solicitat Casei Județene de Pensii Teleorman recalcularea drepturilor de pensie cu luarea în considerare a stagiului de cotizare aferent perioadei 12 aprilie 2010-1 aprilie 2011, pentru care pârâtul achitase contribuția de asigurări sociale.

Prin decizia de recalculare a drepturilor de pensie din data de 8 aprilie 2014, reclamantului i-a fost stabilită o pensie în quantum de 1.097 lei, cu 129 lei mai mare decât cea inițială, ca urmare a luării în considerare a stagiului de cotizare aferent perioadei 12 aprilie 2010-1 aprilie 2011.

În aceste condiții, Tribunalul a reținut că prin neachitarea la termen, de către pârâtă, a contribuției de asigurări sociale reclamantului i-a fost cauzat un prejudiciu reprezentat de diferența dintre cuantumul drepturilor de pensie stabilite inițial – 969 lei – și cuantumul drepturilor de pensie cuvenite și stabilite ulterior prin decizia emisă la data de 8 aprilie 2014, în sumă de 1.097 lei, când a fost luat în calcul și stagiul de cotizare pentru care pârâtul a plătit mai târziu contribuția de asigurări sociale.

Perioada pentru care reclamantului i se cuvin aceste despăgubiri este cea cuprinsă între data deschiderii drepturilor de pensie inițiale – 3 noiembrie 2010 – și cea în care a fost făcută plata drepturilor de pensie recalculate – 1 martie 2014.

Reclamantul a solicitat repararea prejudiciului cauzat pentru perioada 13 decembrie 2010-8 aprilie 2014.

Dreptul la acțiune al reclamantului pentru perioada 13 decembrie 2010-4 iunie 2011 (data introducerii acțiunii) este prescris, fiind depășit termenul de prescripție de 3 ani, iar pretențiile aferente perioadei 1 martie 2014 (dată când reclamantului i-au fost plătite drepturile de pensie recalculate – 8 aprilie 2014, până la care a solicitat plata despăgubirilor) sunt nefondate, reclamantul primind pentru această perioadă pensia majorată.

Reținând că pârâtul se află în culpă procesuală, în temeiul art. 451 din Codul de procedură civilă, acesta a fost obligat să plătească reclamantului suma de 713 lei reprezentând cheltuielile cu transportul efectuate de reclamant pentru a se prezenta la termenele de judecată a cauzei, conform bonurilor fiscale depuse la dosarul cauzei.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel, în termen legal și motivat, pârâtul Spitalul de PNF Roșiorii de Vede, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie.

În motivarea apelului, se susține că instanța a greșit atunci când a admis în parte acțiunea reclamantului, obligând fostul angajator să îi plătească acestuia suma de 4.257 lei prejudiciu nerealizat și cheltuieli de judecată de 713 lei. Astfel, Tribunalul nu a ținut cont de actele de la dosar și a interpretat dispozitivul sentințelor în sensul celor relatate de reclamant, când situația era de fapt alta.

Precizează că prin sentința irevocabilă intimatul-reclamant a fost reîncadrat în muncă, fiindu-i plătite toate drepturile stabilite prin aceasta. Ulterior, acesta s-a pensionat și, întrucât nu a fost mulțumit de pensie, a formulat plângeri civile și penale, toate respinse.

Ulterior a reușit să obțină prin sentința judecătorească menționată drepturile reprezentate de despăgubiri echivalente drepturilor salariale cuvenite pentru perioada în care a operat decizia de încetare contract de muncă, drepturi ce i-au fost plătite.

Învederează că prima instanță a greșit când a obligat angajatorul la această sumă de bani, deși Spitalul de PNF Roșiorii de Vede nu a făcut altceva decât să se conformeze legii, în condițiile în care unitatea este bugetară, fiind supusă numeroaselor controale de la Curtea de Conturi și Consiliul Județean, astfel că nu poate debloca sume de bani fără a avea o acoperire solidă.

Verificând sentința apelată, în limitele cererii de apel, conform art. 476-479 din Codul de procedură civilă, Curtea constată că apelul este nefondat, pentru considerentele ce succedă:

Nu pot fi primite criticile apelantului în sensul că în mod greșit prima instanță a dispus obligarea sa la plata sumei de 4.257 lei – prejudiciu nerealizat –, întrucât, deși nu a achitat contribuțiile de asigurări sociale pentru despăgubirile plătite salariatului ca urmare a reintegrării, conform sentinței civile nr. 2479/87/2010 a Tribunalului Teleorman, pronunțată în dosarul nr. 2479/87/2010, irevocabilă prin decizia civilă nr. 1787 din 22 martie 2011 a Curții de Apel București (filele 9-10 din dosarul de fond), a procedat astfel pentru a respecta legea.

Prin sentința civilă nr. 691 din 19 februarie 2013 a Tribunalului Teleorman pronunțată în dosarul nr. 4762/87/2012, irevocabilă prin decizia civilă nr. 4971 din 24 octombrie 2013 a Curții de Apel București (filele 7-8 din dosarul de fond), instanța a stabilit, cu putere de lucru judecat, că, în conformitate cu dispozițiile Codului fiscal, sunt asimilate salariilor din punct de vedere fiscal sumele reprezentând salarii sau diferențe de salarii stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile, precum și actualizarea acestora cu indicele de inflație, iar aceste sume nu sunt exceptate de la plata contribuțiilor de asigurări sociale și se iau în calcul la stabilirea prestațiilor din sistemul public de pensii.

Completarea dispozițiilor Codului muncii cu cele ale Codului civil sub aspectul modalităților de punere în întârziere a salariatului vinovat de producerea unui prejudiciu. Diferențele dintre răspunderea civilă contractuală și răspunderea civilă delictuală

Codul muncii, art. 254 alin. (1), art. 278 alin. (1);

Codul civil, art. 1.522 alin. (1), art. 1.531

Potrivit dispozițiilor art. 254 alin. (1) din Codul muncii, răspunderea patrimonială a salariaților se stabilește în conformitate cu normele și principiile răspunderii civile contractuale. Pe cale de consecință, prevederile relevante din Codul muncii trebuie interpretate în corelație cu normele referitoare la răspunderea contractuală edictate de legiuitor în Codul civil.

Cu referire la punerea în întârziere a debitorului, incidente sunt mențiunile art. 1.522 alin. (1) din Codul civil, în conformitate cu care debitorul poate fi pus în întârziere fie printr-o notificare scrisă prin care creditorul îi solicită executarea obligației, fie prin cererea de chemare în judecată.

De asemenea, potrivit stipulațiilor art. 1.536 din Codul civil, în cazul altor obligații decât cele având ca obiect plata unor sume de bani (precum în speță, obiectul sarcinilor de serviciu ale salariatului fiind reprezentat de executarea mandatelor încredințate, iar nu de plata unei sume de bani către angajator), executarea cu întârziere dă întotdeauna dreptul la daune-interese egale cu dobânda legală, calculată de la data la care debitorul este în întârziere asupra echivalentului în bani al obligației.

→ *Curtea de Apel București, Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, decizia civilă nr. 282 din 21 ianuarie 2016*

Prin sentința civilă nr. 5412 din 25 mai 2015, pronunțată de Tribunalul București – Secția a VIII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în dosarul nr. 36225/3/2014, s-a respins excepția necompetenței materiale a Tribunalului București, invocată de pârât, ca neîntemeiată; s-a admis în parte acțiunea privind pe reclamanta Compania Națională P.R. SA și pe pârâtul IRA; a fost obligat pârâtul la plata către reclamantă a sumei de 11.643 lei, reprezentând prejudiciul cauzat reclamantei, suma actualizată cu dobânda legală de la data de 22 octombrie 2014 și până la data plății efective și s-a respins în rest acțiunea ca neîntemeiată.

În considerentele sentinței, instanța a reținut că pârâtul I.R.A. a fost salariatul reclamantei Compania Națională P.R. SA în funcția de factor poștal, în baza contractului individual de muncă nr. 220/9020 din data de 12 iulie 2005 și până în data de 10 aprilie 2014, când raporturile de muncă au încetat în baza art. 61 lit. a) coroborat cu art. 247 alin. (2), art. 248 alin. (1) lit. e) și art. 251 din Codul muncii, raportat la prevederile art. 137 lit. e) din CCM 2008/2018, art. 139 din CCM 2008/2018 și art. 101 din Regulamentul intern, conform deciziei nr. 1900 din 10 aprilie 2014 (filele 16-24).

Instanța a constatat că este sesizată cu soluționarea unui litigiu privind angajarea răspunderii patrimoniale a pârâtului, întrucât în calitatea sa de factor poștal, în urma verificărilor efectuate, s-a constatat în sarcina lui I.R.A. încălcarea atribuțiilor ce îi reveneau conform fișei postului, prin însușirea în perioada ianuarie 2014-februarie 2014 a sumei de 11.757 lei reprezentând contravaloarea unui număr de 3 (trei) mandate plată pensie și, respectiv, 6 (șase) alocații – drepturi asistență socială.

În legătură cu prejudiciul solicitat și faptele pentru care se solicită antrenarea răspunderii patrimoniale, mai multe aspecte au fost reținute de către instanță.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 254 alin. (1) din Codul muncii, salariații răspund patrimonial, în temeiul normelor și principiilor răspunderii civile contractuale, pentru pagubele materiale produse angajatorului din vina și în legătură cu munca lor.

Răspunderea patrimonială a salariatului reprezintă o varietate a răspunderii civile contractuale, având aspecte particulare generate de specificul raporturilor juridice de muncă.

Completarea dispozițiilor Codului muncii cu cele ale Codului civil sub aspectul modalităților de punere în întârziere a salariatului vinovat de producerea unui prejudiciu. Diferențele dintre răspunderea civilă contractuală și răspunderea civilă delictuală

Codul muncii, art. 254 alin. (1), art. 278 alin. (1);

Codul civil, art. 1.522 alin. (1), art. 1.531

Potrivit dispozițiilor art. 254 alin. (1) din Codul muncii, răspunderea patrimonială a salariaților se stabilește în conformitate cu normele și principiile răspunderii civile contractuale. Pe cale de consecință, prevederile relevante din Codul muncii trebuie interpretate în corelație cu normele referitoare la răspunderea contractuală edictate de legiuitor în Codul civil.

Cu referire la punerea în întârziere a debitorului, incidente sunt mențiunile art. 1.522 alin. (1) din Codul civil, în conformitate cu care debitorul poate fi pus în întârziere fie printr-o notificare scrisă prin care creditorul îi solicită executarea obligației, fie prin cererea de chemare în judecată.

De asemenea, potrivit stipulațiilor art. 1.536 din Codul civil, în cazul altor obligații decât cele având ca obiect plata unor sume de bani (precum în speță, obiectul sarcinilor de serviciu ale salariatului fiind reprezentat de executarea mandatelor încredințate, iar nu de plata unei sume de bani către angajator), executarea cu întârziere dă întotdeauna dreptul la daune-interese egale cu dobânda legală, calculată de la data la care debitorul este în întârziere asupra echivalentului în bani al obligației.

→ *Curtea de Apel București, Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, decizia civilă nr. 282 din 21 ianuarie 2016*

Prin sentința civilă nr. 5412 din 25 mai 2015, pronunțată de Tribunalul București – Secția a VIII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în dosarul nr. 36225/3/2014, s-a respins excepția necompetenței materiale a Tribunalului București, invocată de pârât, ca neîntemeiată; s-a admis în parte acțiunea privind pe reclamanta Compania Națională P.R. SA și pe pârâtul IRA; a fost obligat pârâtul la plata către reclamantă a sumei de 11.643 lei, reprezentând prejudiciul cauzat reclamantei, suma actualizată cu dobânda legală de la data de 22 octombrie 2014 și până la data plății efective și s-a respins în rest acțiunea ca neîntemeiată.

În considerentele sentinței, instanța a reținut că pârâtul I.R.A. a fost salariatul reclamantei Compania Națională P.R. SA în funcția de factor poștal, în baza contractului individual de muncă nr. 220/9020 din data de 12 iulie 2005 și până în data de 10 aprilie 2014, când raporturile de muncă au încetat în baza art. 61 lit. a) coroborat cu art. 247 alin. (2), art. 248 alin. (1) lit. e) și art. 251 din Codul muncii, raportat la prevederile art. 137 lit. e) din CCM 2008/2018, art. 139 din CCM 2008/2018 și art. 101 din Regulamentul intern, conform deciziei nr. 1900 din 10 aprilie 2014 (filele 16-24).

Instanța a constatat că este sesizată cu soluționarea unui litigiu privind angajarea răspunderii patrimoniale a pârâtului, întrucât în calitatea sa de factor poștal, în urma verificărilor efectuate, s-a constatat în sarcina lui I.R.A. încălcarea atribuțiilor ce îi reveneau conform fișei postului, prin însușirea în perioada ianuarie 2014-februarie 2014 a sumei de 11.757 lei reprezentând contravaloarea unui număr de 3 (trei) mandate plată pensie și, respectiv, 6 (șase) alocații – drepturi asistență socială.

În legătură cu prejudiciul solicitat și faptele pentru care se solicită antrenarea răspunderii patrimoniale, mai multe aspecte au fost reținute de către instanță.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 254 alin. (1) din Codul muncii, salariații răspund patrimonial, în temeiul normelor și principiilor răspunderii civile contractuale, pentru pagubele materiale produse angajatorului din vina și în legătură cu munca lor.

Răspunderea patrimonială a salariatului reprezintă o varietate a răspunderii civile contractuale, având aspecte particulare generate de specificul raporturilor juridice de muncă.